

Sygn. akt VI GC 222/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Aldona Fojcik

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2019 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. O. (O.) i D. G. (G.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 270,00 zł (dwieście siedemdziesiąt 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Sygn. akt VI GC 222/19

UZASADNIENIE

Pozwem z 31 sierpnia 2018 roku powodowie Ł. O. i D. G. – wspólnicy spółki cywilnej (...)s.c. Ł. O., D. G. w C. domagali się zasądzenia od pozwanego (...)Spółki Akcyjnej w W. kwoty 1.205,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 listopada 2016 roku oraz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu podali, że w wyniku zdarzenia z 21 listopada 2015 roku uszkodzony został samochód C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący współwłasność K. i R. K.. Sprawcę zdarzenia łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Powodowie wskazali, że w związku z ww. zdarzeniem poszkodowani zostali obciążeni kosztami najmu pojazdu zastępczego w kwocie 3.173,40 zł brutto (23 dni x 135,30 zł brutto + 61,50 zł brutto za przygotowanie pojazdu), przy czym pozwany wypłacił z tego tytułu jedynie 1.968,00 zł brutto (20 dni x 98,40 zł brutto). Powodowie wskazali, iż nabyli wierzytelność od poszkodowanych na podstawie umowy cesji i domagali się dopłaty w kwocie 1.205,40 zł. (k. 2-5)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 listopada 2018 roku uwzględniono powództwo. (k. 45)

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Zarzucał, że zwrotowi mogą podlegać jedynie wydatki na najem rzeczywiście poniesione przez poszkodowanych, tymczasem rozliczenia związane z najmem miały charakter bezgotówkowy. Podnosił ponadto, że powód nie wykazał zasadności najmu powyżej 20 dni. Pozwany kwestionował też wysokość stawki przyjętej przez powoda i powoływał się na obowiązek poszkodowanego podejmowania działań zmierzających do minimalizowania skutków i zakresu szkody. (k. 51-53)

Sąd ustalił, co następuje:

W wyniku kolizji drogowej z 21 listopada 2015 roku uszkodzony został samochód C. (...)nr rejestracyjny (...)stanowiący współwłasność K. i R. K.. K. K. (2)używał pojazdu do dojazdów do pracy. Jego żona R. K. nie posiada prawa jazdy. Po kolizji samochód nie nadawał się do dalszej jazdy i został przetransportowany do zakładu naprawczego lawetą. **(dowód: karta informacyjna k. 17, zeznania świadka K. K. (2) k. 79-79 verte)**

Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego **(bezsporne)**

W dniu 23 listopada 2015 roku poszkodowani zawarli z powodami umowę najmu pojazdu zastępczego marki R. (...) o numerze rejestracyjnym. Poszkodowani upoważnili również powodów do wszystkich czynności związanych z procesem likwidacji szkody u pozwanego. W umowie wskazano stawkę dobową najmu -110,00 zł netto oraz przewidziano opłatę stałą za przygotowanie pojazdu - 50,00 z netto. Poszkodowani odebrali pojazd zastępczy 23 listopada 2015 roku. W dniu 15 grudnia 2015 roku (...) wypłacił poszkodowanym odszkodowanie kwocie 4.150,00 zł. W dniu 16 grudnia 2015 roku poszkodowani zwrócili powodom samochód zastępczy. **(dowód: umowa najmu pojazdu zastępczego k. 11-12, oświadczenie k. 13, upoważnienie k. 14 protokół wydania pojazdu k. 15, protokół zwrotu k. 16, oświadczenie k. 18, upoważnienie k. 19, potwierdzenie przelewu, zeznania świadka K. K. (2) k. 79-79 verte)**

W dniu 27 listopada 2017 roku zdarzenie zostało zgłoszone do (...) Spółka Akcyjna w W. (dalej w skrócie (...)) w ramach bezpośredniej likwidacji szkody. Szkoda została zakwalifikowana jako całkowita. **(bezsporne)**

Po wypadku poszkodowany przebywał na L4 do 16 grudnia 2015 roku. W tym czasie z samochodu zastępczego korzystał jedynie celem udania się do apteki w obrębie W. oraz dwa razy do lekarza neurologa w J.. Poszkodowani kupili nowy samochód dopiero w marcu 2016 roku. Do tego czasu, po zakończeniu zwolnienia lekarskiego, poszkodowany dojeżdżał do pracy autobusem, lub pożyczał samochód od ojca**(dowód: zeznania świadka K. K. (2) k. 79-79 verte)**

W dniu 15 grudnia 2015 roku powodowie obciążyli poszkodowanych fakturą na kwotę 3.173,40 zł brutto, przy przyjęciu stawki dobowej w wysokości 110,00 zł netto (135,30 zł brutto) za 23 dni w okresie od 23 listopada 2015 roku 15 grudnia 2015 roku. Dodatkowo powodowie obciążyli poszkodowanych również opłatą za przygotowanie pojazdu w wysokości 50,00 zł netto (61,50 zł brutto). **(dowód: faktura k. 20)**

W dniu 16 grudnia 2015 roku poszkodowani zawarli z powodami umowę cesji wierzytelności w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego powstałych w związku z uszkodzeniem samochodu poszkodowanych na skutek zdarzenia z 21 listopada 2015 roku, przysługującej im wobec pozwanego. **(dowód: umowa cesji z 16 grudnia 2015 roku k. 21-22)**

Pismem z 23 grudnia 2015 roku powodowie zgłosili do (...) wniosek o zwrot kosztów najmu za najem pojazdu zastępczego. **(dowód: wniosek k. 23)**

Decyzją z 30 grudnia 2015 roku (...) przyznał poszkodowanym dopłatę odszkodowania z tytułu szkody całkowitej oraz przyznał zwrot kosztów holowania i parkingu. **(dowód: decyzja k.31)**

Decyzją z 3 lutego 2016 roku (...) przyznał powodom 1.968,00 zł brutto tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego uznając okres najmu 20 dni i weryfikując stawkę dobową najmu do 98,40 zł brutto. **(dowód: decyzja pozwanego k. 31, potwierdzenie przelewu k. 32)**

Pismem z 18 maja 2016 roku powodowie wezwali (...) do dopłaty kwoty 1.204,40 zł. Decyzją z 15 czerwca 2016 roku (...) podtrzymał swoje stanowisko **(dowód: pismo k. 24, decyzja k. 29)**

Pismem z 14 października 2016 roku powodowie zwrócili się z żądanie zapłaty kwoty 1.205,40 zł do pozwanego.
(dowód: decyzja z 15 czerwca 2016 roku k. 29)

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. sąd pominął wniosek powodów o przeprowadzenie dowodu z akt szkody i nie zobowiązywał pozwanego do ich przedłożenia, gdyż przebieg postępowania likwidacyjnego, podstawa prawna i wysokość wypłaconych w toku postępowania likwidacyjnego kwot odszkodowania był bądź bezsporny bądź został wykazany przedłożonymi przez strony dokumentami.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 3 k.p.c. sąd pominął dowód z przedłożonych przez powodów cenników(k. 34-37), jako nieprzydatnych do obiektywnego wykazania stawek najmu pojazdu zastępczego odpowiadającego klasie samochodowi uszkodzonemu a występujących na rynku lokalnym właściwym z uwagi na miejsce zamieszkania poszkodowanych i czas najmu. Cenniki nie wskazywały miejsca wynajmu pojazdu nadto albo nie były opatrzone datą albo też wskazana w nich data obowiązywania była rozbieżna z okresem najmu w niniejszej sprawie. Dodatkowo cenniki dotyczyły wynajmu za 1 dzień gdzie ceny są najwyższe.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. sąd pominął także wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej na okoliczność określenia technologicznego i niezbędnego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu oraz stawki za dzień najmu, jako prowadzący do przedłużenia postępowania. Zgodnie z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia roszczenia co do wysokości spoczywał na powodach, a nie na stronie pozwanej. Powodowie tymczasem stanowczo sprzeciwiali się przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego (k.65)

Sąd zważył co następuje:

Powodowie wywodzili swe roszczenie z umowy przelewu wierzytelności obejmującej odszkodowanie z ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Stosownie do art. 509. § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 822 § 1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kompleksowo ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu mechanicznego jest ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.) – dalej zwana ustawą. Jej przepisy stanowią lex specialis względem art. 822 § 1 kc, a w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy kodeksu cywilnego (art. 22 ustawy).

Zgodnie z art. 34 ustawy z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowania ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Kierujący pojazdem ponosi odpowiedzialność za szkody na mieniu, jak i na osobie, wyrządzone w związku z ruchem pojazdu, na zasadzie winy na podstawie art. 415 kc.

W myśl 361 § 1 i 2 kc zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła i naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Jak wskazano w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Ubezpieczyciel ponosi - na podstawie art. 471 k.c. - odpowiedzialność za szkodę wskutek zwłoki w spełnieniu świadczenia ubezpieczeniowego”. Jednocześnie jednak w uzasadnieniu wskazano, iż „nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do odczuwalnego wzrostu składek ubezpieczeniowych”.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany uznał co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w samochodzie poszkodowanych przez osobę objętą u niej obowiązkowym ubezpieczeniem posiadaczy pojazdów mechanicznych. Bezsporna była także legitymacja procesowa powodów. Sporna była wysokość należnego odszkodowania: zarówno co do okresu najmu pojazdu zastępczego jak i co do stawki dziennej najmu.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Samo zaś twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok SN I PKN 660/00 z 22.11.2001r., Wokanda 2002/7-8/44). Powodowie zobowiązani byli zatem do wykazania celowości najmu i ekonomicznego uzasadnienia wydatków z nim związanych.

Jeżeli chodzi o uzasadniony okres najmu powodowie wskazywali, że jego datę końcową wyznacza data wypłaty odszkodowania tytułu szkody całkowitej. Wbrew twierdzeniom powodów, w ocenie sądu nie można przyjmować automatyzmu w tym zakresie, a okoliczność tą należy badać w kontekście całokształtu okoliczności faktycznych. W niniejszej sprawie stanowisko to nie mogło się ostać. Jak wynikało z zeznań świadka K. K. (2), w okresie najmu wykazywanym na fakturze (w toku zeznań poszkodowany podawał krótszy rzeczywisty okres najmu) przebywał on w domu, na zwolnieniu lekarskim. Powyższe pod znakiem zapytania stawiało w ogóle celowość najmu pojazdu zastępczego, skoro poszkodowany nie jeździł do pracy, a powodem najmu miała być konieczność dojazdu do pracy. W tym kontekście wydatków na najem w kwocie 135,30 zł brutto dziennie nie sposób ocenić jako „wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, a niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika”. Mając na uwadze obowiązek minimalizacji szkody poszkodowany mógł - w sytuacji incydentalnej konieczności udania się do apteki się w obrębie miasta lub udania się dwukrotnie do lekarza do miasta sąsiadującego - skorzystać bądź to z taksówki, bądź też jak czynił to później przez okres kilku miesięcy do czasu nabycia nowego pojazdu - skorzystać z komunikacji publicznej lub pożyczyć samochód od swojego ojca. W związku z powyższym brak było podstaw do uznania za zasadny okres najmu ponad okres przyjęty przez pozwanego.

Niezależnie od tego, wskazać należy, że jeżeli chodzi o wysokość stawki najmu pojazdu zastępczego to na powodach spoczywał obowiązek przedstawienia odpowiednich dowodów, celem wykazania, że przyjęta przez nich stawka nie odbiega znacząco od przeciętnych cen na rynku lokalnym właściwym z uwagi na miejsce zamieszkania poszkodowanych (W.). Wbrew twierdzeniom powodów, ustalenie tych okoliczności wymagało wiadomości specjalnych, a to z uwagi na niemiarodajność dowodów w postaci przedłożonych cenników. Tymczasem

powodowie nie tylko nie wnosili o przeprowadzenie w sprawie dowodu z opinii biegłego na ww. okoliczności, ale również sprzeciwiali się powołaniu biegłego wnioskowanego przez pozwanego w celu ustalenia uzasadnionej stawki wynajmu samochodu zastępczego tej samej klasy co pojazd uszkodzony i okresu najmu.

Mając na uwadze powyższe powództwo należało oddalić w całości.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do treści art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości powodów, którzy jako przegrywający sprawę obowiązanych byli zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw.

Na koszty procesu poniesione przez pozwanego złożyły się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 270,00 zł obliczone zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1800).

SSR Justyna Wyrwas - Oliwkiewicz